

MEMO AAN DE RAAD

Aan : de leden van de gemeenteraad
Van : het gezamenlijke college
Cc :
Datum : 22 mei 2018
Onderwerp : Schuldhulpverlening na herindeling

Inleiding

De herindeling per 1 januari 2019 is aanleiding om de huidige schuldhulpverlening te heroverwegen. De gemeente Eemsmond neemt deel aan de GR Volkskredietbank (VKB) te Appingedam. De gemeenten Bedum, Winsum en De Marne kopen de trajecten schuldhulpverlening los in bij de Groningse Kredietbank (GKB).

Herindeling en GR VKB

Wet Arhi

De gevolgen van een herindeling voor een GR waaraan een fuserende gemeente deelneemt worden geregeld in de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi). Wanneer de nieuwe gemeente in de plaats treedt van de fuserende gemeenten, dan draagt ook de niet-deelnemende gemeente de GR-taken van rechtswege over aan de GR. Wel moeten de deelnemers aan de GR in een periode van zes maanden na de vorming van de nieuwe gemeente voorzieningen treffen voor de gevolgen van de fusie voor de GR. Deze termijn kan door gedeputeerde staten van de provincie worden verlengd met eveneens zes maanden wanneer hier gegronde redenen voor zijn.

In de GR staan bepalingen over het wijzigen en opheffen van de regeling en over (termijnen voor) het toe- en uittreden van deelnemers. Van deze bepalingen kan op grond van artikel 41, lid 4 van de Wet Arhi worden afgeweken door de deelnemers.

Praktijk BMW

In de praktijk betekent dit dat als de gemeenten BMW dit jaar 2018 nog niets doen (dus geen nieuw besluit nemen), de gemeente Het Hogeland per 1 januari 2019 vanzelf deelnemer zal zijn van de GR VKB. Daarna heeft de nieuwe gemeente Het Hogeland nog zes maanden de tijd om een besluit te nemen om wel of niet uit te treden uit de GR VKB (met een mogelijke verlenging van zes maanden bij gegronde redenen). Dat betekent dat de nieuwe gemeente Het Hogeland (en dus ook de nu-niet deelnemende gemeenten) van rechtswege deelnemer wordt van de GR VKB, maar dat er in de praktijk in eerste instantie nog niets verandert. Gemeente Het Hogeland maakt gebruik van de faciliteiten van de VKB, maar er is niet gezegd dat dit per direct moet worden uitgebreid met de klanten die voorheen onder Bedum, Winsum en De Marne vielen en dus zijn ondergebracht bij de GKB. De situatie blijft in eerste instantie dus zoals die nu is. Klanten die voorheen onder de gemeente Eemsmond vielen kunnen voor schuldhulpverlening terecht bij de VKB en klanten die vielen onder Bedum, Winsum en De Marne kunnen nog steeds terecht bij de GKB. Er zal pas sprake zijn van een

verandering wanneer door de nieuwe gemeente daadwerkelijk een keuze wordt gemaakt om wel of niet uit te treden uit de GR.

De gemeenten Bedum, Winsum en De Marne maken al een aantal jaren gebruik van losse inkoop per gemeente van producten schuldhulpverlening bij de GKB. Hieraan ligt een dienstverleningsovereenkomst ten grondslag en is er geen verplichting tot vaste aantallen. Dat betekent dat hieraan geen wettelijke termijn is gebonden en er simpelweg wel of geen gebruik van kan worden gemaakt. In principe zou dus ieder moment gestopt kunnen worden met afname van producten van de GKB.

Aanbesteding

Wanneer de nieuwe gemeente Het Hogeland zou besluiten schuldhulpverlening in te willen kopen bij één of meerdere partijen dan is losse inkoop van producten middels een dienstverleningsovereenkomst niet meer mogelijk omdat de totale kosten van de in te kopen dienstverlening het Europese aanbestedingsbedrag van € 220.000 overschrijden. Er zal voor de inkoop van schuldhulpverlening dan een aanbesteding plaats moeten vinden.

Uittreedsom

Wanneer de nieuwe gemeente Het Hogeland besluit uit te treden uit de GR VKB zal hiervoor een uittreedsom betaald moeten worden. Om te kunnen bepalen wat de gevolgen zullen zijn van een toe- of uittreding van de gemeente Het Hogeland zullen de gevolgen op het gebied van financiën, organisatie en personeel voor de VKB in kaart moeten worden gebracht. Daarnaast zal de hoogte van uittreedsom moeten worden bepaald. Bij het besluit van de nieuwe gemeente Het Hogeland om wel of niet uit te treden zullen inhoudelijke en bestuurlijke argumenten ten aanzien van schuldhulpverlening moeten worden afgewogen, zal er gekeken moeten worden welke mogelijkheden er zijn en zal ook de uittreedsom helder moeten zijn om een juiste afgewogen keuze maken om wel of niet langer deel te willen nemen aan de GR VKB.

De GR VKB heeft bij het AB een voorstel ingediend om hiervoor een onafhankelijk adviescommissie in te stellen om onder andere de uittreedsom te bepalen. De verwachting is dat het advies in juli 2018 klaar zal zijn en definitief vastgesteld zal kunnen worden.

Onderzoek VKB

De VKB laat op dit moment door BMC onderzoeken in welke vorm zij de komende jaren het beste verder zou kunnen gaan gezien alle ontwikkelingen met de herindelingen van de aan de GR deelnemende gemeenten. In dit onderzoek wordt onder meer bekeken of de GR in de toekomst door kan gaan als GR maar dan in een geheel andere vorm met meer flexibiliteit wat betreft de inzet van producten. Dus meer vraaggericht en minder aanbodgericht, waardoor er beter kan worden ingespeeld op de verschillende vragen en wensen van de deelnemende gemeenten en er meer diversiteit in het aanbod kan komen. Iedere deelnemende gemeente zou dan wel een bepaald basispakket moeten afnemen. Een groot deel van de producten kan dan naar keuze worden ingezet. Ook is er dan meer ruimte voor innovatieve ideeën. Het onderzoek van BMC is al redelijk ver gevorderd en wordt nu verder uitgewerkt. De keuze die de VKB hierin uiteindelijk maakt zal mede bepalend kunnen zijn voor de keuze die de gemeente Het Hogeland maakt in schuldhulpverlening. De verwachting is dat hierover in de loop van dit jaar 2018 meer duidelijkheid komt.

Keuze in moment van besluit schuldhulpverlening

Op dit moment is het van belang dat er een keuze wordt gemaakt door de colleges BMWF of zij het besluit schuldhulpverlening nog dit jaar 2018 willen nemen of dat zij dat over willen laten aan de nieuwe gemeente Het Hogeland. De raad moet instemmen met de keuze die uiteindelijk wordt gemaakt. Dat betekent dat hiermee rekening moet worden gehouden in het tijdspad. Gezien het feit

dat er een besluit moet worden genomen over schuldhelpverlening voor de komende jaren, is het logisch om dit besluit te laten nemen door het nieuwe college en de nieuwe raad van Het Hogeland. Dat zou betekenen dat de gemeente Het Hogeland (en dus ook de nu-niet-deelnemende gemeenten BMW) in eerste instantie van rechtswege per 1 januari 2019 onderdeel wordt van de GR VKB en dat in de eerste zes maanden van 2019 een definitief besluit moet worden genomen over het aanbod schuldhelpverlening voor de inwoners van Het Hogeland. De praktische uitvoering van de schuldhelpverlening zal tot het definitieve besluit van de raad onveranderd blijven. De VKB heeft schriftelijk bevestigd dat zij in deze periode alleen zullen uitgaan van de inwonersaantallen en de afname van producten van de gemeente Eemsmond en dat de gemeenten Bedum, Winsum en De Marne in deze periode nog gewoon gebruik kunnen blijven maken van de dienstverlening van de GKB.

Besluit college

Het gezamenlijke college heeft besloten om het besluit schuldhelpverlening over te laten aan het nieuwe college en de nieuwe raad van Het Hogeland en in de eerste zes maanden van 2019 te laten nemen en de huidige raden hiervan op de hoogte te stellen.